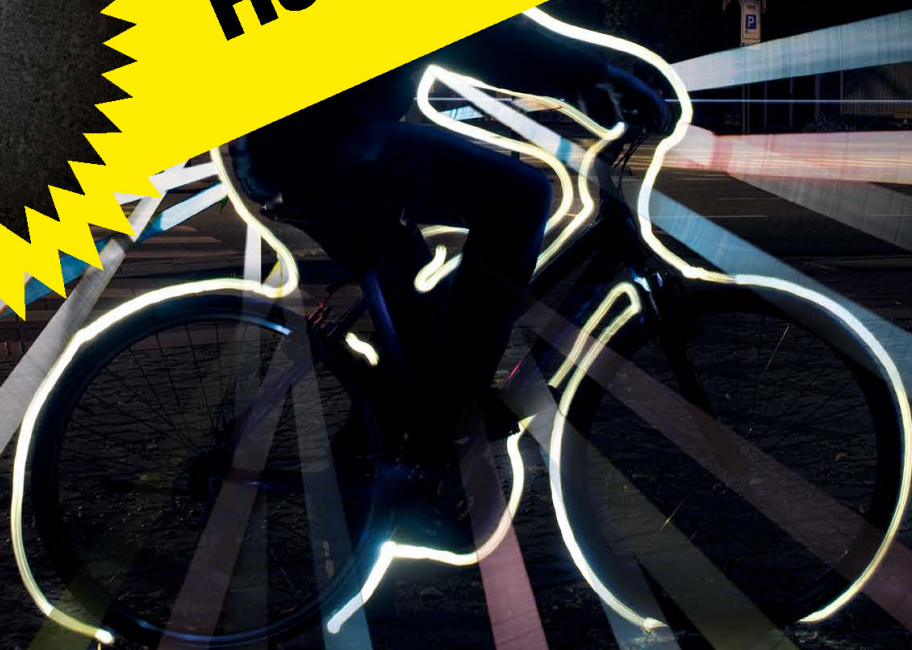

**GEEF JIJ LICHT IN 'T DONKER
DOE LIEVER JE LICHT**

**Hoe zou jij het doen?
Fietsverlichting daarom!**

FIETSVERLICHTING LAAT JE ZIEN!

Waarom dit lespakket?

Uw leerlingen worden dagelijks geconfronteerd met allerlei communicatie-uitingen. Via televisie, radio, internet, thuis, op school en op straat komen er allerlei boodschappen op hen af. Dit is zo vanzelfsprekend, dat we er bijna niet meer bij stilstaan. Bijna niet ...

Maar laat uw leerlingen zich eens verplaatsen in een communicatieman of -vrouw en zich verdiepen in de andere kant van de communicatie. Ze zijn nu even niet de doelgroep, maar degene die een bepaalde doelgroep (hun leeftijdgenoten) wil bereiken. Door zelf na te denken over een pakkende campagneposter of -film worden de leerlingen zich (sterker dan tot nu toe) bewust van de 'technieken' die communicatiebureaus toepassen om hun doelgroep zo goed mogelijk te bereiken en te overtuigen. Door zelf met het onderwerp 'fietsverlichting' bezig te zijn (en te bedenken hoe ze hun leeftijdgenoten zou kunnen overtuigen van de noodzaak fietsverlichting te gebruiken), zullen ze zelf ook nadenken waarom ze wel of niet fietsverlichting gebruiken. En daar gaat het nu net om in de campagne waarvan dit lespakket onderdeel is.

We zijn blij als u de lesopdracht wilt inzetten en zodoende hiermee een bijdrage wilt leveren aan de campagne 'Fietsverlichting laat je zien!'. We hopen van harte dat dit materiaal u als docent helpt om boeiende lessen rond dit onderwerp te geven.

De lesopdracht

We dagen uw leerlingen uit een campagneposter of -film te maken waarmee ze (jonge) fietsers stimuleren hun fietsverlichting aan te doen als het donker is of wordt. Want er gebeuren nog te veel ongelukken omdat vele jongeren geen licht voeren. Wij volwassenen snappen niet waarom ze dat niet doen, zij hebben daar hun eigen redenen voor. Juist daarom vragen we uw leerlingen om zelf hierover na te denken en daarover een campagneposter of -film te maken. Eén die de aandacht trekt van hun leeftijdgenoten. Een campagnemiddel dat werkt. Want zij zijn tenslotte zélf de doelgroep.

Een wedstrijd

We hopen dat de boodschap van een van uw leerlingen diens leeftijdgenoten wel bereikt. De winnende campagneposter- of film kunt u dan ook in het najaar van volgend jaar als échte campagneposter of -film binnen uw school! Het is aan u of uw leerlingen alleen, als groepje of met de hele klas een poster of filmpje laat maken. Ook kunt u er een wedstrijd van maken tussen de leerlingen uit de verschillende klassen. Stel een jury samen en kies de schoolwinnaar.

Om een wedstrijd praktisch haalbaar te maken, kunt u ervoor kiezen alleen tweedeklassers en/of derdeklassers te laten meedingen. Zij behoren tot de leeftijdsgroep die we primair willen bereiken, omdat op de nieuwe fiets die ze voor de overgang naar de eerste klas hadden gekregen, het licht vaak niet meer werkt. Ook zijn ze inmiddels gevoeliger voor wat leeftijdgenoten van hun denken en vinden en dan is het duidelijk 'stoerder' om geen fietslicht aan te doen. Aan de andere kant wil deze leeftijdsgroep nog wel wat van volwassenen aannemen. We verwachten daarom dat ze serieus met deze lesopdracht bezig zullen gaan.

De campagne 'Fietsverlichting laat je zien!'

De campagne is een initiatief van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg (ROVL), de Regionale MobiliteitsOverleggen (RMO) Noord-Limburg, Parkstad, Midden-Limburg, Sittard-Geleen en

FIETSVERLICHTING LAAT JE ZIEN!

Maastricht-Heuvelland en Veilig Verkeer Nederland (VVN) in samenwerking met de verkeerscoördinatoren van verschillende middelbare scholen in deze regio's.

Samenstelling lespakket

Het lespakket bestaat uit deze docentenhandleiding en een (kopieerbare) leerlingenhandleiding. Beide handleidingen zijn te downloaden van www.fietsverlichtinglaatjezien.nl.

De opzet van het lespakket is zodanig, dat u (de inleiding van) de lesopdracht klassikaal kunt behandelen of de leerlingen de opdracht zelfstandig kunt laten uitvoeren. Om de lesopdracht goed te kunnen doen, hebben de leerlingen wel meer dan één lesuur nodig of moeten ze buiten schooltijd aan de slag.

Hierna vindt u lessuggesties, een keuzeonderdeel en ideeën voor hulp bij uitvoering van de lesopdracht. De leerlingenhandleiding is zodanig opgezet, dat u het wedstrijddeel kunt weglaten.

Lessuggesties

- Ga met uw leerlingen associëren over het onderwerp fietsverlichting.
 - Straks worden de dagen weer langer: tijd om te checken of de fietslamp nog werkt. Waarom is dat belangrijk? Wie doet wel/niet zijn fietslamp aan als het donker is of wordt? Waarom wel of juist niet?
 - Wat zijn de gevaren als je niet je licht aan hebt op de fiets?
 - Welke voorbeelden van de gevaren zouden fietsers aanmoedigen wél hun fietslamp aan te doen? (Dit kan 'zacht' door bijvoorbeeld de onzichtbaarheid te tonen of juist heel hard door met de dood te confronteren. En alles wat daar tussenin zit.)
- Schrijf alle associaties op het bord. Zo komen leerlingen op ideeën voor hun ontwerp. En, zo inspireren ze elkaar.
- Bespreek met ze hoe ze denken mensen met hun boodschap te bereiken? Met grote letters op posters? Met één pakkend beeld of een collage van plaatjes? Met felle kleuren of juist iets heel eenvoudigs? Is een poster het beste middel of werkt een filmpje toch beter?
- Laat ze nadenken over de vorm. Kiezen ze in hun ontwerp voor het verbeelden van onzichtbaarheid (zie voorbeeld eerste campagneposter op de kaft van deze handleiding van 'Fietsverlichting laat je zien!' met de 'stralenkrans' om de donkere fietser) of juist voor zichtbaarheid (zoals veel van de landelijke campagnes tot nu toe hebben gedaan).
- Welk perspectief kiezen ze? Die van de fietser of die van een andere weggebruiker? Of misschien wel vanuit de lucht, beschouwend?
- Informatie over de (landelijke) fietsverlichtingscampagne en de regels voor fietsverlichting zijn te vinden op www.daarkunjemeethuiskomen.nl/fietsverlichting of <https://www.rovl.nl/campagnes/fietsverlichting>.
- Google op 'fietsverlichting' en verzamel afbeeldingen van campagnes, situaties en andere inspirerende beelden. Laat deze rondgaan in de klas en discussieer met elkaar over kenmerken van beelden van een goede en van een slechte poster. Over hoe tekst en beeld elkaar kunnen ondersteunen of versterken. Ook kunt u het met hen hebben over begrippen als 'mooi' of 'lelijk'. En hoe persoonlijk dat is.

FIETSVERLICHTING LAAT JE ZIEN!

- U kunt het vorige punt herhalen door te zoeken op 'fietsverlichting film'. Hierbij is het wel handig als u een digitaal schoolbord of een computer in de klas heeft.
- Laat leerlingen op zoek gaan naar voorbeelden van campagneposters of -films die ze goed/mooi vinden en eentje die ze juist slecht/lelijk vinden. In de les kunnen ze vervolgens vertellen waarom ze dit vinden. En peilen of hun klasgenoten dezelfde mening zijn toegedaan.
- Laat leerlingen hun ideeën voor de poster of film eerst alleen schetsen of uitschrijven. Dat kan thuis of in de klas. Liefst zonder erover na te denken of het idee wel uitvoerbaar is. Zo ontstaan vaak de beste ideeën.
- Hebt u geen tijd om tijdens de les aandacht besteden aan de wedstrijd? Kopieer dan het leerlingmateriaal en deel dit uit. Ze kunnen er dan zelf mee aan de slag.

Keuzeonderdeel

Zijn de films en/of posters gemaakt? Dan is het wellicht leuk om nog even in de werkelijkheid van de communicatiewereld te blijven. Want een opdrachtgever vraagt meestal bij verschillende bureaus of ze een goed idee hebben. Die bureaus hebben kort de tijd om met een idee en eventueel een uitwerking daarvan te komen. En dan moet het idee worden 'gepitcht': uitleg geven wat het idee is en waarom het de doelgroep zal aanspreken. U bent samen met de andere leerlingen 'de opdrachtgever'. Iedere maker of groepje makers moet 'de opdrachtgever' vertellen waarom ze voor een harde of zachte aanpak hebben gekozen. Waarom volgens hen juist het gekozen perspectief en juist dat verhaal het beste zijn om de doelgroep aan te spreken.

Het bureau waarvan de opdrachtgever vindt dat die het beste idee heeft, wint.

Ideeën voor hulp bij uitvoering

Voor de maatschappelijke stage die vanaf 2011 verplicht is in het voortgezet onderwijs, is ten behoeve van de campagne 'Fietsverlichting laat je zien!' een stageboekje ontwikkeld voor leerlingen in de bovenbouw. De stage bestaat uit verschillende onderdelen. Eén van de optionele onderdelen is het helpen van tweedeklassers met het voorbereiden en maken van hun poster of film. Een stagiair kan bijvoorbeeld helpen met het regelen van locaties en/of benodigheden voor de film of een foto voor de poster.

Lijkt het u wat als een bovenbouwleerling u en uw tweedeklassers komt helpen? Kijk dan op www.fietsverlichtinglaatjezien.nl bij de maatschappelijke stage. Hierop vindt u zowel het boekje voor de stagebegeleider als voor de stagiair.

Waar moeten de posters of films aan voldoen?

- Het moet gaan over het voeren van fietsverlichting.
- De leerlingen mogen van alles maken, als het maar kan worden vertaald in een poster of film. Zie ook de tips en trucs in de leerlingenhandleiding.
- Posters of films met aanstootgevende (bloot, geweld), racistische en/of discriminerende inhoud worden uitgesloten van deelname.

Specifieke voorwaarden voor de poster

FIETSVERLICHTING LAAT JE ZIEN!

- De poster wordt altijd staand gemaakt, op minimaal A3-formaat, waarbij onderaan een balk komt met het logo van de campagne. Zie het voorbeeld op de voorkant van deze handleiding.
- Het beeld moet te vergroten zijn, zodat de poster kan worden.
- De poster bevat een slogan die past bij het beeld.
- De slogan mag niet verweven zijn in de tekening.
- De slogan mag niet langer zijn dan 55 tekens inclusief spaties (in Word kunnen ze via 'Controleren' bij een geselecteerde tekst de tekens laten tellen).

Specifieke voorwaarden voor de film

- De film mag niet langer zijn dan 20 seconden en mag géén uitgesproken tekst bevatten.
- Bedenk een goede titel, slogan of boodschap voor de film. Deze mag niet langer zijn dan 55 tekens inclusief spaties (in Word kun je via 'Controleren' bij een geselecteerde tekst de tekens laten tellen).
- Sluit de film af met een pakkende slogan die blijft hangen bij de doelgroep.

Doe mee met uw leerlingen en laat ze een echt campagnemiddel maken!

FIETSVERLICHTING **LAAT JE ZIEN!**

Colofon

Iedereen heeft het recht om veilig de straat op te kunnen. Veilig Verkeer Nederland is de maatschappelijke organisatie, die zich inzet voor dat recht, door zoveel mogelijk mensen te inspireren, te stimuleren en actief te betrekken bij verkeersveiligheid.

Wij komen op voor veilige mobiliteit voor iedereen maar in het bijzonder voor de rechten van de kwetsbare weggebruikers: kinderen, ouderen en mensen met een functiebeperking.

Het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg (ROVL) is een onafhankelijke provinciale platformorganisatie op het gebied van verkeersveiligheid. Het ROVL is samengesteld uit vele actoren. De activiteiten van het ROVL zijn erop gericht om als partners samen een bijdrage te leveren aan het verminderen van het aantal verkeersslachtoffers en verkeersdoden.

Concept en realisatie:

DST Educatieve Communicatie, Baarn

© ROVL, VVN Maastricht

FIETSVERLICHTING LAAT JE ZIEN!